Joop Wassenaar

Dokkumer Nieuwe Zijlen

Een novelle

To&From

Dokkumer Nieuwe Zijlen

Joop Wassenaar

Dokkumer Nieuwe Zijlen

Een novelle

To&From

Tweede editie, 2019

De tekst is beschikbaar onder de licentie Creative Commons Naamsvermelding/ Gelijk delen.
https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.nl

Uitgeverij: To&From
Druk: Books on Demand GmbH, Norderstedt, Duitsland
ISBN: 978-952-7342-01-5
NUR: 301
www.toandfrom.net

Inhoudsopgave

Opdracht	**7**
1. Vanachter 'n venster verliefd	**9**
2. Schallend koper zijn	**19**
3. Dokkumer Nieuwe Zijlen	**31**
4. *Take me back (intro)*	**43**
5. *Take me back*	**45**
6. *Take me back (Van Morrison, Jennifer Jason Leigh)*	**57**
7. Neem me terug	**61**
8. Dick Helling	**73**
9. Op 'n heet dak van tin	**83**

Voor Ulla, Diewerke en Jaap

1. Vanachter 'n venster verliefd

Ik word wakker uit een korte sluimer. We naderen de Rijn. Bakens en de verlaten steenfabriek aan de overkant verraden haar oevers. Nu stromen de dijk en de beboste helling mijn bewustzijn binnen. Dit is het platste land ter wereld maar het kan toch niet zonder een heuvel. Natuurlijk ligt die in het midden van de vlakte. Maar de Grebbeberg deinst terug voor het echte werk. Het is alsof de uitstulping zichzelf na een veelbelovende start ontkent. De klimmer glooit liefkens omhoog om vervolgens pardoes naar beneden te smakken. De afdaling is zo steil dat de weg terug naar de rivier meandert.
Dit is de langste busrit zonder overstap die je in Nederland kunt maken. In amper twee uur van oost naar west, van getrokken grens naar kustrand. Ik heb ooit toen ik hier nog woonde een buitenlandse collega versteld doen staan door hem in een werkdag per openbaar vervoer het ganse landje te laten zien. En nóg gaat het mijn voormalige landgenoten niet snel genoeg, ook al is het nu hartje zomervakantie. Ze zijn maar voor eventjes aan boord, kijken koortsachtig op hun horloges.
Thuis in Finland zou ik tijdens de reis de krant lezen. En nog eentje, aan mij verstrekt door een blonde stewardesse. De radio zou aanstaan, ik zou mijn medereizigers oud zien worden. Vijf, zes uur zou ik door de bossen schommelen. Even de benen strekken bij een tankstation, mijn reisgenoten verzameld rond een fruitautomaat. Uiteindelijk aankomen in een plaats die in niets verschilt van die waaruit we vertrokken.

Ik zit midden op de achterbank, tijdens het seizoen de favoriete stek voor de schooljeugd. Zij zou snel, heel snel haar blik laten scheren over alle vacante plaatsen om me heen, dan haar beste vriendin naast me drukken en even, heel even in haar volle lengte tussen mij en de zon staan om haar rugzak af te doen.

Wat doen veertienjarige meisjes in hun vakantie? Wat zal er ontbreken? De rugzak, de vriendinnen of de haast? Zal ze sowieso reden hebben om in de bus te zitten? Wonen de vriendinnen buiten? Woont ze zelf nog steeds in de wijk waar ze werd geboren?
Ik droog mijn handpalmen aan mijn broek en sluit even de ogen. Niets is op dit moment zo misplaatst als mijn angstzweet. Ik weet dat zij niet buiten Nederland woont. Maar daarmee houdt al mijn kennis over haar verblijfplaats op. Zij kan elke keer wanneer ik hier ben, waar dan ook naast mij schuiven of achter mij lopen. Vanachter een schoolvenster verliefd op mij worden.
Links van de weg moet nu een sportterrein zichtbaar worden, met daarnaast het spoorwegstation. Vanachter de rij populieren duikt inderdaad het veld op. Het groen is groen gebleven, bespelers heb ik er nooit op gezien. Sommige dingen veranderen dus zelfs hier niet, terwijl zoveel andere zaken onherkenbaar worden of verdwijnen. Het station bijvoorbeeld heeft een nieuw dak gekregen, in schrille kleuren die vloeken met de groene omgeving.
De bus stopt en stroomt vol. Koffers, honden en katten, alles gaat op schoot of in het gangpad. Ik wen er nooit meer aan dat men hier onophoudelijk schreeuwt. Mijn oren tuiten van de moedertaal. Vier of vijf meisjes vormen samen een kirrende groep. Anderen zijn in gezelschap van volwassenen. Plotsklaps zijn er wel tien kandidaten. Veel te snel zitten ze allemaal al met de rug naar mij toe. Ik zou ook de gezichten van de begeleiders willen zien. Haar moeder zou ik beslist herkennen.
Hoe is een meisje van veertien? Is degene die nu naast me is komen zitten, twaalf of zestien? Zij heeft meteen haar mobiele telefoon uit haar bagage gehaald. Ik bestudeer haar woordenschat. Korte zinnetjes, veelal middenin afgebroken of nog eens herhaald. Haar gesprekspartner zou aan mijn andere zijde kunnen zitten: de twee bellen niet voor het eerst vandaag.

Het bezoek van een emigrant aan Nederland is het verhaal van weggaan en toch blijven.

Dokkumer Nieuwe Zijlen is het eerste deel van een trilogie. De andere delen zijn Verdun (2014) en Miste (gepland voor 2020).

De eerste editie verscheen in 2005 en werd gedrukt bij Kirja kerrallaan, in Helsinki.

Over de auteur: Joop Wassenaar (1958) is als publicist en vertaler werkzaam voor diverse media in Nederland en Finland.

www.toandfrom.net

